Lieta Nr. A 42676407
A5411-09/36

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Liepājā, 2009.gada 6.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Kudrēviča,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Norands" pilnvarotajam pārstāvim *A.V.* un pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei Lidijai Skreijai,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajam pārstāvim *J.Š.*,

atklātā tiesas sēdē 2009.gada 29.septembrī un 20.oktobrī Lielā ielā 4, Liepājā izskatīja administratīvo lietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Norands" pieteikumā par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2007.gada 2.oktobra lēmuma Nr.19/35667 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID vai atbildētājs) ģenerāldirektora 2007.gada 2.oktobra lēmumu Nr.19/35667 (turpmāk arī – Lēmums) nolemts atstāt negrozītu VID Kurzemes reģionālās iestādes direktora 2007.gada 2.augusta lēmumu Nr.1-5/81.

Ar VID Kurzemes reģionālās iestādes direktora 2007.gada 2.augusta lēmumu Nr.1-5/81 atstāts negrozīts VID Kurzemes reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces 2007.gada 25.maija lēmums Nr.5.1.1-8/90 (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) daļā par aprēķināto pievienotās vērtības nodokli (turpmāka arī – PVN) Ls 1325,13 un PVN soda naudu Ls 1323,13, aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli (turpmāk arī –IIN) Ls 1442,16 par 2004.gadu un IIN soda naudu Ls 1442,16 par 2004.gadu, par samazināto IIN Ls 132,14 par 2005.gadu un aprēķināto IIN Ls 354,18 par 2006.gadu un IIN soda naudu Ls 354,18 par 2005.gadu. Savukārt Sākotnējo lēmumu daļā par aprēķināto PVN Ls 15,20 un PVN soda naudu Ls 15,20, IIN Ls 198,96 un IIN soda naudu Ls 198,96 par 2004.gadu nolemts atcelt un papildus aprēķināt individuālam uzņēmumam „Norands" IIN Ls 2,72 un IIN soda naudu Ls 2,71 par 2006.gadu.

[2] 2007.gada 1.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts individuālā uzņēmuma „Norands" pieteikums par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2007.gada 2.oktobra lēmuma Nr.19/35667 atcelšanu.

Pieteikumā norādīts, ka VID ģenerāldirektora Lēmums nav pamatots un pilnībā atceļams šādu iemeslu dēļ.

[2.1] Pieteicēja norāda, ka VID ģenerāldirektors Lēmumā ir atkārtots tas pats viedoklis, kas minēts VID Kurzemes reģionālās iestādes direktora 2007.gada 2.augusta lēmumā Nr.1-5/81 un sūdzībā pieteicējas minētos iebildumus un motīvus nav izvērtējis pēc būtības.

[2.2] Pieteicēja nepiekrīt VID secinājumam, ka pieteicējai ir konstatēti grāmatvedības uzskaites pārkāpumi, jo pieteicēja nav ievērojusi likuma „Par

grāmatvedību" 2.pantu un 7.panta pirmajā daļā noteikto, proti, pieteicēja nepiekrīt VID viedoklim, ka pieteicēja nepamatoti grāmatvedības reģistros uzrādījusi darījumus ar SIA „Zidar".

Minētos iebildumus pieteicēja pamato norādot, ka 2004.gada 29.jūlija preču pavadzīmē-rēķinā HL-VII Nr.487916 ir acīmredzama pārrakstīšanās kļūda, t.i., minētajā pavadzīmē kļūdaini norādīts SIA „Zidar" nodokļu maksātāja kods.

Kā arī SIA „Zidar" vienīgās dalībnieces *A.M.* paskaidrojumam nav juridiskas nozīmes, jo preču piegādes faktu neviena no pusēm nav apstrīdējusi, preces ir piegādātas saņēmējam, ko pierāda pieteicējas rakstisks apliecinājums un veiktā samaksa SIA „Zidar" bankas kontā, bez tam darījumu un pušu saistību izpildes kontrole neietilpst nodokļu administrācijas kompetencē, un šajā gadījumā VID ir pārkāpis likumā „Par nodokļiem un nodevām" 18.pantā un likumā „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 10.pantā dotās pilnvaras.

[2.3] Pieteicēja nepiekrīt VID viedoklim, ka saimnieciskajās izmaksās nav iekļaujami maksājumi SIA „Latvijas Mobilais Telefons" no *Z.V.* patapinātā mobilā telefona, jo saskaņā ar patapinājuma līgumu mobilais telefons tika patapināts ar pieslēguma numuru SIA „LMT" pieslēguma tīklam un par šo pakalpojumu ir jāmaksā PVN.

[2.4] Pieteicēja uzskata, ka formālas nepilnības attaisnojuma dokumentos nevar būt par pamatu darījumu nereģistrēšanai grāmatvedības reģistros, visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi jānovērtē, jāiegrāmato un jāatspoguļo grāmatvedības reģistros, ņemot vērā to ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu.

[2.5] Pieteicēja pamatojoties uz likuma „Par grāmatvedību" 2. un 38.pantu un likuma „Par uzņēmumu gada pārskatiem" 25.panta pirmās daļas 8.punktu, Ministru kabineta 2000.gada 25.jūlija noteikumiem Nr.243 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju" (normatīvie akti redakcijā, kas spēkā uz darījuma brīdi), uzskata, ka ir izpildījusi visus priekšnoteikumus, lai būtu tiesīga atskaitīt priekšnodokli.

[3] Iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos tiesai VID pieteikumu neatzīst, uzskata pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu šādu apsvērumu dēļ.

[3.1] Atbildētājs norāda, ka no lietas materiāliem redzams, ka pieteicēja savā grāmatvedībā ir iegrāmatojusi darījumus ar SIA „Zidar" un ka attiecīgajās PVN deklarācijās kā priekšnodokli atskaitījusi Ls 955,38 saskaņā ar minētā darījuma partnera izrakstītajām preču pavadzīmēm-rēķiniem (turpmāk arī – PPR).

Tā kā VID rīcībā ir pierādījumi tam, ka SIA „Zidar" PPR norādītā persona noliedz darījumus ar pieteicēju, tad VID pamatoti uzskata, ka nav izpildījušies visi noteiktie priekšnosacījumi pieteicējas tiesībām atskaitīt priekšnodokli.

Kā arī atbildētājs norāda, ka atsevišķās SIA „Zidar" vārdā par preču piegādi izrakstītajās PPR norādītā atbildīgā persona *G.J.* pēc VID rīcībā esošās informācijas nekad nav bijis SIA „Zidar" darbinieks vai pilnvarots uzņēmumā veikt saimniecisko darbību, turklāt atsevišķās PPR ir kļūdaini norādīts SIA „Zidar" reģistrācijas numurs.

[3.2] Atbildētājs norāda, ka pārbaudāmajā periodā pieteicēja ir apmaksājusi SIA „Latvijas Mobilais Telefons" *Z.V.* izrakstītos rēķinus daļā par tālruņa pieslēgumu Nr.29127447 un saskaņā ar šiem rēķiniem samaksāto PVN Ls 169,15 apmērā atskaitījis kā priekšnodokli. Saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta $5.^1$ daļas 5. un 6.punktu, lai dokumentu varētu uzskatīt par PVN rēķinu, tajā jābūt ietvertam preču vai pakalpojumu saņēmēja nosaukumam un juridiskajai adresei, kā arī preču vai pakalpojumu saņēmēja reģistrācijas numuram VID ar PVN apliekamo

personu reģistrā vai citas dalībvalsts ar PVN apliekamo personu reģistrā. Pamatojoties uz minēto VID norāda, ka konkrētajā gadījumā rēķinus par tālruņa pieslēgumu, kas izrakstīti *Z.V.*, nevis pieteicējai nevar uzskatīt par pieteicējas saņemtiem PVN rēķiniem.

Līdz ar to atbildētāja norāda, ka pieteicēja nebija tiesīga saskaņā ar šiem rēķiniem samaksāto PVN Ls 169,15 apmērā atskaitīt priekšnodokli.

[4] Pieteicējas pilnvarotā pārstāve tiesas sēdēs uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem. Pieteicējas pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē iesniedza akciju komercbankas „Baltijas Tranzītu Banka" apstiprinātus maksājuma uzdevumus, ar kuriem tika pārskaitīta nauda SIA „Zidar" kontā par veikto darījumu, papildus norādot, ka VID savus secinājumus ir pieņēmis uz pieņēmumu pamata.

[5] Atbildētājas pārstāve tiesas sēdēs pieteicējas prasījumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumos norādītajiem argumentiem. Atbildētājs uzskata, ka pieteicējas pieteikums ir nepamatots un noraidāms, bet Lēmums atstājams negrozīts likumīgā spēkā.

Motīvu daļa

[6] Iepazinusies ar lietas materiāliem un tiesas sēdē uzklausījusi lietas dalībnieku paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu ***nav pamatots un tādēļ ir noraidāms*** turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[7] Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 103.pantā noteikts tiesas pienākums, izskatot administratīvo lietu, pārbaudīt iestādes izdota administratīvā akta tiesiskumu un pamatotību. Administratīvā akta tiesiskums tiek vērtēts, pārbaudot, vai iestāde, to izdodot, rīkojusies saskaņā ar tiesību normām. Pamatotība tiek vērtēta, pārbaudot, vai iestāde veikusi lietderības apsvērumus tai likumā noteiktās rīcības brīvības ietvaros.

[8] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[8.1] Valsts ieņēmumu dienesta Kurzemes reģionālās iestādes (turpmāk arī – VID KRI) Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļa no 2007.gada 24.aprīļa līdz 2007.gada 22.maijam pieteicējai veica kompleksa nodokļu auditu: PVN (2004.gada jūlijs-decembris, 2005., 2006.gads), valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (2004.gada jūlijs-decembris, 2005., 2006.gads), iedzīvotāju ienākuma nodoklis no darba algām (2004.gada jūlijs-decembris, 2005., 2006.gads), iedzīvotāju ienākuma nodoklis no saimnieciskās darbības (2004., 2005., 2006.gads), uzņēmējdarbības riska valsts nodevas (2004.gada jūlijs-decembris, 2005., 2006.gads) *(lietas 102.-141.lapa).*

[8.2] Saskaņā ar VID KRI Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces 2007.gada 25.maija lēmumu Nr.5.1.1-8/90 „Par IU „NORANDS" nodokļu audita rezultātiem" nolemts:

- samazināt iedzīvotāju ienākuma nodokli no saimnieciskās darbības par 2005.gadu Ls 132,14;

- papildu nomaksai budžetā aprēķināt PVN Ls 1340,33 (2004.gada jūlijs-decembris, 2005.gada janvāris, februāris, aprīlis-decembris, 2006.gada februāris, marts, maijs-decembris), soda naudu Ls 1340,33, iedzīvotāju ienākuma nodokli no saimnieciskās darbības Ls 1995,30, soda naudu Ls 1995,30;

- noteikt nomaksai budžetā Ls 6539,12, no tiem: PVN Ls 1340,33, soda naudu Ls 1340,33, iedzīvotāju ienākuma nodokli no saimnieciskās darbības Ls 1863,16, soda naudu Ls 1995,30 *(lietas 100.-101.lapa).*

[8.3] Nepiekrītot VID KRI Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces 2007.gada 25.maija lēmumam Nr.5.1.1-8/90 „Par IU „NORANDS" nodokļu audita rezultātiem", pieteicēja to apstrīdēja VID KRI direktoram.

[8.4] VID KRI direktors 2007.gada 2.augustā pieņēma lēmumu Nr.1-5/81 „Par *V.R.* individuālā uzņēmuma „NORANDS" sūdzības izskatīšanu", ar kuru nolemts atstāt negrozītu Sākotnējo lēmumu daļā par aprēķināto PVN Ls 1325,13 un PVN soda naudu Ls 1323,13, aprēķināto IIN Ls 1442,16 par 2004.gadu un IIN soda naudu Ls 1442,16 par 2004.gadu, par samazināto IIN Ls 132,14 par 2005.gadu un aprēķināto IIN Ls 354,18 par 2006.gadu un IIN soda naudu Ls 354,18 par 2005.gadu. Savukārt Sākotnējo lēmumu daļā par aprēķināto PVN Ls 15,20 un PVN soda naudu Ls 15,20, IIN Ls 198,96 un IIN soda naudu Ls 198,96 par 2004.gadu nolemts atcelt un papildus aprēķināt individuālam uzņēmumam „Norands" IIN Ls 2,72 un IIN soda naudu Ls 2,71 par 2006.gadu *(lietas 86.-99.lapa).*

[8.5] Nepiekrītot VID KRI direktora 2007.gada 2.augusta lēmumam Nr.1-5/81 „Par *V.R.* individuālā uzņēmuma „NORANDS" sūdzības izskatīšanu", pieteicēja to apstrīdēja VID ģenerāldirektoram, lūdzot atcelt minēto lēmumu *(lietas 83.-85.lapa).*

[8.6] Ar Uzņēmuma reģistra valsts notāra 2007.gada 2.augusta lēmumu Nr.19-10/91419 „Par uzņēmuma *V.R.* pagasta individuālais uzņēmums „NORANDS" vienotais reģistrācijas Nr.41202015981 izmaiņu ierakstīšanu komercreģistrā" nolemts:

- izdarīt ierakstu uzņēmumu reģistra žurnālā par uzņēmuma *V.R.* pagasta individuālais uzņēmums „NORANDS" izslēgšanu no uzņēmuma reģistra;
- ierakstīt komercreģistrā komercsabiedrību – SIA „NORANDS" ar vienoto reģistrācijas Nr.41202015981 *(lietas 62.lapa).*

[8.7] Ar VID ģenerāldirektora 2007.gada 2.oktobra Lēmumu nolemts atstāt negrozītu VID KRI direktors 2007.gada 2.augusta lēmumu Nr.1-5/81 *(lietas 76.-82.lapa).*

[9] Tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds, vai Valsts ieņēmumu dienests pamatoti un tiesiski samazinājis pieteicējai IIN no saimnieciskās darbības 2005.gadā par Ls 132,14, papildu nomaksai budžetā pieteicējai aprēķinājis IIN Ls 1325,13, IIN soda naudu Ls 1325,13, PVN Ls 1799,06 un PVN soda naudu Ls 1799,05.

[10] Attiecībā par pieteicējas darījumiem ar SIA „Zidar" tiesa konstatē sekojošo.

Lietā nav strīda par to, ka gan pieteicēja, gan SIA „Zidar" strīdus darījumu laikā bija reģistrēti VID ar PVN apliekamo personu reģistrā.

Lietā pastāv strīds par to, vai darījumi faktiski ir notikuši starp pieteicēju un SIA „Zidar", līdz ar to, vai pieteicējas grāmatvedības reģistros iegrāmatotie dokumenti par darījumiem ar SIA „Zidar" ir atzīstami par grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem.

[10.1] Pieteicējas darījumi ar SIA „Zidar" pamatoti uz sekojošām preču pavadzīmes-rēķiniem (turpmāk arī – PPR): 2004.gada 26.jūlija PPR HJ-VII 487913 par summu Ls 1233,10, no tiem PVN Ls 188,10 *(lietas 158.lapa),* 2004.gada 29.jūlija PPR HJ-VII 487916 par summu Ls 1955,36, no tiem PVN Ls 351,96 *(lietas 159.lapa),* 2004.gada 24.septembra PPR HJ-VII 487919 par summu Ls 1483,72, no

tiem PVN Ls 267,06 *(lietas 160.lapa)*, 2004.gada 29.septembra PPR HJ-VII 511741 par summu Ls 823,71, no tiem PVN Ls 148,26 *(lietas 161.lapa)*. Kopējā darījumu summa Ls 5307,79, no tiem PVN Ls 955,38.

[10.2] Tiesa konstatē, ka 2004.gada 26.jūlija un 2004.gada 29.jūlija PPR no SIA „Zidar" puses ir norādīts un parakstīts *G.J.* vārdā, savukārt 2004.gada 24.septembra 2004.gada 29.septembra PPR norādīts un parakstīts *A.M.* vārdā. SIA „Zidar" VID piešķirtais nodokļu maksātāja reģistrācijas numurs ir LV400036**54087**, savukārt 2004.gada 26.jūlija PPR HJ-VII 487913 preču piegādātāja numurs norādīts LV400036**54687** un 2004.gada 29.jūlija PPR HJ-VII 487916 norādīts - LV400036**45087**, līdz ar to secināms, ka minētajās divās PPR norādītais maksātāja kods neatbilst SIA „Zidar" piešķirtajam. Tiesa konstatē, ka arī iepriekš minētajās PPR atšķiras arī norādītās preču izsniegšanas vietas, un konkrēti, gan Roja, gan Kolka.

[10.3] No lietas materiāliem izriet, ka *G.J.* nav bijis reģistrēts kā SIA „Zidar" darba ņēmējs *(lietas 165.lapa)*.

Savukārt no Lursofta datu informācijas SIA „Zidar" vienīgā valdes locekle no 2004.gada 24.maija ir *A.M.*, kura arī laika posmā no 01.06.2004. līdz 01.07.2004. bija reģistrēta VID kā SIA „Zidar" darba ņēmēja.

2006.gada 13.jūnijā *A.M.* sniedza paskaidrojumus VID Finanšu policijas pārvaldei, no kuriem izriet, ka pēc trešās personas vārdā Sofija lūguma uz viņas vārda tika noformēta SIA „Zidar" un atvērti bankas konti. *A.M.* paskaidrojumos norādīja, ka PPR nav parakstījusi, tāpat nevienu citu personu nav pilnvarojusi. No bankas kontiem *A.M.* naudu nav ņēmusi, kur atrodas SIA „Zidar" grāmatvedības dokumenti nezina. Minētajos paskaidrojumos *A.M.* lūdz veikt nepieciešamas darbības, lai SIA „Zidar" tiktu izslēgts no PVN apliekamo personu reģistra *(lietas 156.-157.lapa)*.

2006.gada 13.jūnijā VID Finanšu policijas pārvalde konstatējot, ka SIA „Zidar", nodokļu maksātāja reģistrācijas numurs LV40003654087, reģistrēta uz laiku, nododot citām personām *A.M.* pasi, sastādīja Fiktīvā uzņēmuma pazīmes Izziņu Nr.11-06.090 *(lietas 155.lapa)*.

Savukārt no akciju komercbankas „Baltijas Tranzītu Banka" maksājuma uzdevuma Nr.10 *(lietas 213.lapa)* izriet, ka pieteicēja 2004.gada 11.augustā veikusi maksājumu SIA „Zidar" ar nodokļu maksātāja Nr. LV400036**54687** uz AS Latvijas Unibanka kontu Nr.50004487639 Ls 3540, 42 apmērā. Tiesa konstatē, ka, pirmkārt, minētajā maksājuma uzdevumā norādītais nodokļu maksātāja numurs neatbilst SIA „Zidar" VID piešķirtajam ar PVN apliekamās personas numuru. Kā arī akciju komercbankas „Baltijas Tranzītu Banka" maksājuma uzdevumā Nr.11 *(lietas 212.lapa)*, ar kuru pieteicēja 2004.gada 6.oktobrī veica naudas pārvedumu Ls 2722,75 apmērā, norādītais konta numurs pēc VID rīcībā esošās informācijas nav reģistrēts VID kā SIA „Zidar" bankas konts.

[10.4] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvis norādīja, ka visas preces, kuras tika pirktas no SIA „Zidar" piegādāja persona vārdā *K.*, uzvārdu neatcerās, arī dokumenti saistībā ar pieteicējas un SIA „Zidar" darījumiem tika kārtoti ar minēto personu, *A.M.* nekad nav redzējis un ar viņu tieši pārrunas par darījumiem netika vestas *(lietas 209.-210, 214-216.lapa)*. Līdz ar to secināms, ka pieteicējs netieši apstiprina *A.M.* sniegto paskaidrojumus, proti, faktu, ka SIA „Zidar" vārdā darbojās cita persona, nevis tās likumīgā pārstāve *A.M.*

[10.5] Saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 1.panta 9.punktu un 10.panta pirmās daļas 1.punktu priekšnodokli persona drīkst atskaitīt pēc nodokļa rēķinā norādītās nodokļa summas samaksas vai – preču piegādes darījumos – pēc nodokļu rēķina un preču saņemšanas. Savukārt tiesības atskaitīt priekšnodokli noteiktas likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmajā daļā.

Atbilstoši Senāta judikatūrai no minētajām tiesību normām izriet, ka priekšnodokli no budžetā maksājamās summas apliekamā persona var atskaitīt, pastāvot šādiem priekšnosacījumiem:

1) persona ir reģistrēta VID kā ar PVN apliekamā persona;

2) tā saņēmusi preci un atbilstošu nodokļu rēķinu vai samaksājusi nodokļa rēķinu par pakalpojumu;

3) prece vai pakalpojums saņemts no citas ar PVN apliekamās personas, kas atbilstošā kārtībā reģistrēta VID;

4) saņemtā prece vai pakalpojums tiek izmantots savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, tas ir, tiek radīta jauna ar PVN apliekamā prece vai pakalpojums *(sk. Senāta 2006.gada 28.marta spriedumu lietā SKA-111, 2006.gada 7.oktobra spriedumu lietā Nr.SKA-439).*

Priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības ir noteiktas likumā. Lai šīs tiesības izmantotu, obligāti jāpastāv visiem iepriekš minētajiem priekšnoteikumiem. Ja kaut viens no priekšnoteikumiem iztrūkst, personai nav tiesību atskaitīt priekšnodokli (*sk. Senāta 2006.gada 16.maija spriedumu lietā SKA-213*).

Bez tam, tiesas ieskatā ir pašsaprotami, ka nodokļu rēķinā sniegtajām ziņām ir jābūt patiesām, tas ir, tādām, kas visus darījuma aspektus atspoguļo patiesi.

Iepriekšminētās tiesības izmantojamas tikai tādā gadījumā, ja darījumu apliecinošos dokumentos, tostarp nodokļu rēķinā, norādītās ziņas attiecībā uz darījuma dalībniekiem, darījuma priekšmetu un darījuma nosacījumiem atbilst faktiskam darījumam un ir ievēroti visi PVN likuma 10.panta pirmās daļa 1.punkta nosacījumi.

[10.6] Apkopojot konstatēto [10.1]-[10.4] punktā tiesa secina, ka iepriekš minētajās PPR norādītā informācija neatbilst lietas faktiskajiem apstākļiem, līdz ar to tiesa atzīst, ka VID pamatoti neuzskata tos par grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem, uz kuru pamata ir veicami ieraksti grāmatvedības reģistros.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus un administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus par pieteicējas darījumiem ar SIA „Zidar", atzīst, ka VID pamatoti nav atzinis to par faktiski notikušajiem, jo tas ir pretrunā ar lietas materiālos esošajiem pierādījumiem. Tādējādi secināms, ka konkrētajā gadījumā nepastāv visi iepriekš minētie likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktie priekšnosacījumi, proti, lietā nav gūti pierādījumi, ka prece saņemta no SIA „Zidar" kā ar PVN apliekamas personas. Līdz ar tiesa atzīst, ka VID pamatoti ir ierobežojis pieteicējas tiesības atskaitīt kā priekšnodokli Ls 955, 38 par darījumiem ar SIA „Zidar".

[10.7] Pamatojoties uz iepriekš minēto, atzīstams, ka VID pamatoti samazināja pieteicēja 2004.gada saimnieciskās darbības izdevumus par Ls 5307,79.

[11] Auditā laikā VID konstatēja, ka pieteicēja vairākos taksācijas gados atskaitījusi priekšnodokli pamatojoties uz SIA „Latvijas Mobilais telefons" rēķiniem par kopējo summu 2004.gadā Ls 39,96, 2005.gadā – Ls 80,16, 2006.gadā – Ls 49,03.

Tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus un administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus attiecībā par atskaitīto priekšnodokli pamatojoties uz SIA „Latvijas Mobilais telefons" rēķiniem, norāda sekojošo.

[11.1] Pieteicēja norāda, ka bija tiesīga atskaitīt priekšnodokli, jo bija noslēgusi Patapinājuma līgumu ar *Z.V.* par viņas telefona izmantošanu pieteicējas telefonu sakaru nodrošināšanai.

Savukārt atbildētājs norāda, ka rēķini, kā arī līgums ar SIA „Latvijas Mobilais telefons" par pakalpojumu sniegšanu ir noslēgts uz citu personu, līdz ar to pieteicējai

nav tiesību atskaitīt priekšnodokli, pamatojoties uz minētās sabiedrības izrakstītajiem rēķiniem.

[11.2] Saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta 5.[1]daļas 5.punktu par nodokļa rēķinu uzskata dokumentu, kurā ietverta ***preču vai pakalpojumu saņēmēja nosaukums*** (fiziskajai personai — vārds, uzvārds, personas kods) ***un juridiskā adrese*** (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta), savukārt minētās daļas 6.punkts noteic, ka ***jābūt ietverts preču vai pakalpojumu saņēmēja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu*** *reģistrā* vai citas dalībvalsts ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā, ja tāds ir.

Konkrētajā gadījumā, atbilstoši lietā esošajiem SIA „Latvijas Mobilais telefons" rēķiniem *(lietas 168.-194.lapa)*, kā pakalpojumu saņēmēja norādīta fiziska persona *Z.V.*, kura nav reģistrēta VID reģistrā kā ar PVN apliekamā persona, līdz ar to rēķinos norādīts šīs personas kods.

Atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmajai daļai ***tikai Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētai apliekamai personai ir tiesības*** nodokļa deklarācijā ***kā priekšnodokli*** no budžetā maksājamās nodokļa summas ***atskaitīt*** [.].

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka VID pamatoti samazināja pieteicējai PVN priekšnodokli par norādītajām summām, kas pamatots uz SIA „Latvijas Mobilais telefons" izrakstītajiem rēķiniem *Z.V.*, un konkrēti, 2004.gadā par Ls 39,96, 2005.gadā par Ls 80,16 un 2006.gadā par Ls 49,03.

[11.3] Kā iziet no lietas materiāliem pieteicēja noslēdza Patapinājuma līgumu (lietas 166.-167.lapa) ar *Z.V.*, pamatojoties uz kuru pieteicēja apņēmusies apmaksāt abonenta un telefona sarunu maksājumus, lai nodrošinātu pieteicējas telefona sakarus, kas nepieciešami komercdarbības un ražošanas vajadzībām.

Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta divpadsmitā daļa noteic, ka preču piegādes vai sniegto pakalpojumu pašizmaksā iekļaujamas nodokļa summas, kuras saskaņā ar šo pantu nav atskaitāmas no budžetā maksājamās nodokļa summas kā priekšnodoklis.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši minētajai tiesību normai, VID pamatoti palielināja pieteicējas saimnieciskās darbības izdevumus 2004.gadā par Ls 39,96, 2005.gadā par Ls 80,16 un 2006.gadā par Ls 49,03.

[12] VID konstatēja, ka pieteicēja 2006.gada novembra PVN deklarācijā apliekamo darījumu vērtībā nav iekļāvis 2006.gada 1.novembra izrakstīto nodokļa rēķinu Nr.03/11 par celtniecības darbiem pēc līguma ar SIA „Būvserviss Roja" par summu Ls 1114, 46, no tiem PVN Ls 200.60 *(lietas 148.lapa)*.

Lēmumā norādīts, ka par minēto lietā nepastāv strīds. Tiesa konstatē, ka ne pieteikumā, ne arī tiesas sēdes laikā pieteicējas pārstāvji nenorādīja un neizteica viedokli par Lēmuma prettiesiskumu šajā daļā.

Pastāvot šādiem lietas apstākļiem, tiesas ieskatā VID pamatoti saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 2.panta otro daļu palielināja pieteicējas 2006.gada novembra apliekamo darījuma vērtību par Ls 1114, 46, aprēķinot nomaksai PVN Ls 200,60 apmērā

[13] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pants noteic, ja nodokļu maksātājs nepiekrīt nodokļu administrācijas aprēķinātajam nodokļu maksājumu lielumam, pierādījumus par nodokļu maksājumu lielumu nodrošina nodokļu maksātājs.

No minētās tiesību normas izriet pieteicēja pienākums iesniegt tiesā pierādījumus, kas atspēko VID savāktos pierādījumus un norādītos argumentus.

Tiesa pievienojas juridiskajā literatūrā izteiktajam viedoklim, ka privātpersonu pienākums nodrošināt nepieciešamos pierādījumus palielinās proporcionāli tam, cik ļoti lēmuma process notiek pašas privātpersonas interesēs. Šādos gadījumos attiecībā uz faktiem, kas veicina labvēlīga lēmuma pieņemšanu, ir dabiski un atbilstoši pierādījumu nastu uzlikt privātpersonai, nevis pārvaldei (*sal.: Nehl P.H. Principles of Administrative Procedure in EC Law. Oxford: Hart Publishing, 1999, pp.114.-115.*).

Kā arī iepriekš minēto atzinis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments atzinis, ka nodokļu lietā, kur runa ir par privātpersonas izdevumu atbilstību ienākumiem, tieši privātpersona ir tā, kuras rīcībā būtu jābūt atbilstošām ziņām. Tiesa nevar iegūt un pārbaudīt pierādījumus, par kuriem tai nav un objektīvi nevar būt zināms. Nodokļu administrēšana lielā mērā ir balstīta uz informāciju, ko iesniedz privātpersona, tostarp informāciju, ko privātpersona iegūst no citiem avotiem, bet ko viņš apliecina. Tāpēc no nodokļu maksātāja tiek prasīts, lai, iesniedzot nodokļu deklarāciju un sniedzot citu informāciju, viņš būtu ļoti uzmanīgs un skrupulozs. Paviršība vai nolaidība nav pieļaujama. Turklāt nodokļu maksātājs parasti saprot, kāda informācija ir svarīga, lai novērstu nepareizas informācijas iesniegšanu un līdz ar to risku būt sodītam. Citiem vārdiem, no nodokļu maksātāja tiek prasīts, lai viņš pārzinātu nodokļus reglamentējošās tiesību normas un apzinātos risku, kas saistīts ar to pārkāpšanu. Neprecizitātes un kļūdas rada pamatu nodokļu soda uzlikšanai *(skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 17.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-11, 12.punkts, 2005.gada 10.maija lietā Nr. SKA-119 [12] punkts).*

Tādējādi apkopot visu iepriekš konstatēto un secināto sprieduma [10] – [12] punktā, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā pieteicēja nav iesniegusi vai norādījusi uz nevienu pierādījumu, kas apstiprinātu viņas sniegtos paskaidrojumus. APL 161.panta pirmā daļa nosaka – ***administratīvā procesa dalībnieka paskaidrojumi, kas satur ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņa prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.*** Tā kā tiesa nekonstatē nevienu pierādījumu, kas neapšaubāmi apstiprinātu pieteicējas sniegtos paskaidrojumus, tad šie paskaidrojumi nav uzskatāmi par pierādījumiem šajā lietā.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka pieteicēja nav izpildījusi likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.panta noteikto pierādīšanas pienākumu, jo iesniegtie pierādījumi, kurus tiesa ir izvērtējusi, neatspēko VID savāktos pierādījumus lietā.

Pamatojoties uz minēto un ievērojot procesuālās ekonomijas principu, tiesa uzskata, ka pārējos pieteicējas un atbildētāja argumentus nav nepieciešams analizēt, jo tie pēc būtības nevar mainīt tiesas secinājumus par to, ka Lēmums ir pamatots, līdz ar to tiesa šos argumentus detalizēti neanalizēs.

[14] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 35.panta otrā daļa nosaka, ja nodokļa deklarācijā ir samazināta aprēķinātā budžetā maksājamā nodokļa summa vai palielināta no budžeta atmaksājamā nodokļa summa vai uz nākamo taksācijas periodu attiecināmā nodokļa summa, nodokļu administrācija aprēķina un par labu budžetam no nodokļu maksātāja piedzen samazināto (palielināto) nodokļa summu un soda naudu tās apmērā.

Kā atzinis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, soda naudas mērķis ir panākt, lai nodokļu maksātāji pildītu savus pienākumus nodokļu jomā, kā arī sodīt pārkāpējus. Tādējādi soda nauda ir paredzēta kā līdzeklis, kas nodrošina, lai valsts atbilstoši attiecīgajiem likumiem saņemtu nodokļus (*sk.*

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-410 9.2.-9.4.punktu).

Ņemot vērā iepriekš minēto tiesa secina, ka pieteicēja, nepamatoti atskaitot priekšnodokli no darījumiem ar SIA „Zidar" un pamatojoties uz SIA „Latvijas Mobilais telefons" rēķiņiem samazināja budžetā maksājamo PVN, un pieteicējai pamatoti aprēķināts papildu nomaksai valsts budžetā PVN Ls 1325,13 un soda nauda tādā pašā apmērā.

[15] Attiecībā uz pieteicējai papildus aprēķināto un nomaksai budžetā noteikto IIN un IIN soda naudu, tiesa norāda sekojošo.

[15.1] Ņemot vērā iepriekš minēto [10] – [12]punktā, kā arī VID pārbaudes laikā veiktās korekcijas IIN no saimnieciskās darbības aprēķinos, kurus pieteicēja nav apstrīdējusi, savukārt tiesa, izvērtējot 2004., 2005. un 2006.gada veikto aprēķinu atbilstību tiesību normās noteiktajam, atzīst par pamatotu.

Tādējādi, pamatojoties uz likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta divpadsmito daļu, likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.pantu, 15.panta pirmo un otro daļu, tiesa atzīst, ka VID pamatoti pieteicējai noteicis papildu nomaksai budžetā IIN par 2004.gadu Ls 1442,16 un par 2006.gadu Ls 356,89 (pavisam kopā Ls 1799,05).

[15.2] Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" $31.^3$ panta pirmā daļa *(redakcijā līdz 2007.12.11)* noteic, ja maksātājs, pārkāpdams šā likuma prasības, nav aprēķinājis nodokli no visa apliekamā ienākuma, kas atbilstoši šim likumam ir apliekams ar nodokli, izņemot tos ienākumus, no kuriem nodoklis bija jāietur izmaksas vietā darba devējam vai citai personai, viņam ir jāsamaksā iztrūkstošā nodokļa summa un soda nauda iztrūkstošās nodokļa summas apmērā.

Tādējādi secināms, ka par pieteicējas izdarīto pārkāpumu 2004., 2006.gadā bija paredzēts piemērot soda naudu 100% apmērā, atbildētājs soda naudas noteikšanai ir piemērojis regulējumu, kas bija spēkā brīdī, kad pieteicējam bija pienākums iesniegt deklarāciju un nomaksāt nodokli.

Ievērojot iepriekš secināto, tiesas atzīst, ka VID, atbilstoši noteiktajam normatīvos aktos, pamatoti aprēķināja pieteicējai papildus nomaksai budžetā soda naudu, kas maksājama papildus aprēķinātā nodokļa apmērā, t.i., Ls 1799,05.

Ņemot vērā iepriekš minēto tiesas ieskatā Lēmums daļā par papildus aprēķināto IIN un aprēķināto IIN soda naudu ir atzīstams par tiesisku un pamatotu.

[16] Pamatojoties uz minētajiem apsvērumiem, tiesa atzīst, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Norands" pieteikums par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2007.gada 2.oktobra lēmuma Nr.19/35667 atcelšanu nav pamatots un tādēļ ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Norands" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2007.gada 2.oktobra lēmuma Nr.19/35667 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā Lielā ielā 4, Liepājā.

Tiesnese A.Kudrēviča